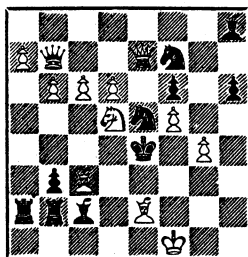
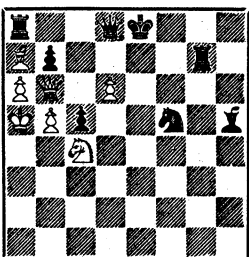
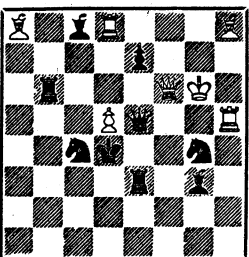
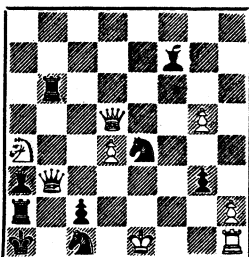
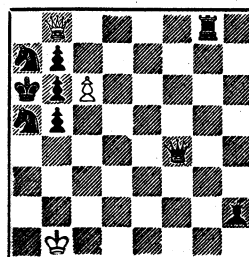

A Budapesti TSB gyorsstémaversenyén kitüntetett feladványok

2037. GRATZER GY.
I. díjVéletlenmatt 2 lépésben
1. Vc7+, Kg2 2. Hd3, Ff32038. ZILAHÍ ZOLTÁN
II. díjVéletlenmatt 2 lépésben
1. Vb6:†, Ka4 2. 0-0-0, Hb6:2039. SZÖGHY JÓZSEF
III. díjVéletlenmatt 2 lépésben
1. Vf6:†, Ff6:† 2. e5, de:2040. KELE JÁNOS
DicséretVéletlenmatt 2 lépésben
1. Vd5:, 0-0 2. Fb4, Bc1:2041. KORPONAI J.
ElismerésVéletlenmatt 2 lépésben
1. Vb8:, c7 2. Bg3, cb8:H

Folyó évi október 6-án az Elsákkozók Körében Neukomm Gyula gyorsstémaversenyt rendezett, melynek feltételei meg egyeztek a Jugoszláv Sakkfeladvány Szövetség pirani kongresszusán (beszámolóját 1. jelen rovatunkban) szeptember hó 23-án tartott témaverseny feltételeivel. Téma: 2 lépéses véletlenmatt, amelynek kulcs lépésében sötét vezér világos vezért üt, Munkaidő 2 óra. (Versenybíró mindkét versenyen Neukomm Gyula volt.) A versenyen helyezett feladványokat 2037–2041. sz. alatt közöljük. Az elsődíjas fel-

adványban a világos vezér alkalmazása teljesen indokolt, mert e7 mezőn világos bástyával mellékmegejtéses volna (1. Kd5:, Ff3† 2. Kd6:, Fb4 matt.)

Egy héttel később, október 13-án Neukomm Gyula megkezdte versenyét rendezett az Elsákkozók Körében, ugyancsak a BTBS helyi gyorsversenyének keretében.

A résztvevőknek a Jugoszláv Sakkfeladvány Szövetség kongresszusa megkezdte versenyének feladványait kellett fejteniük azonos feltételek mellett, másfél óra alatt.

Eredmény: 1. Földeák Árpád 18 pont, Grätzer György 17 p., 3. Korponai József 16 p. (Az elérhető legnagyobb pontszám 27 volt.)

Ezek a teljesítmények jóval elmaradnak a jugoszláv fejtők eredményei mögött. Igaz ugyan, hogy versenyünkön legkiválóbb fejtőink nem indultak és hogy a jugoszlávok közismerten igen erős fejtők, mégis viszonylag gyenge eredményünk fő oka az, hogy ritkán tartunk fejtoverenyeket s azokon sem szerepelnek 3–4 lépéses mattfeladványok.

A Jugoszláv Sakkfeladvány Szövetség I. kongresszusa

Szeptember 22–24-én folyt le Piranban (kb. 7000 lakosú városka Isztria félszigetén, Triesztől 20 km-nyire délnyugatra) a jugoszláv problémisták kongresszusa, amelyen e sorok írója a J. Sf. Sz. megkerésére, annak vendégeként résztvett. A helyszín magyarázata, hogy a közvetlen mellette fekvő Portorozs tengeri firdőhelyen folyt le ugyanakkor (IX/18–24) a II. nemzetközi klubcsapatverseny 62 négytagú csapat részvételével. A kongresszus létrejött és megszervezése Nenad Petrovics (Zagreb), a J. Sf. Sz. elnökének érdeme, akinek segítőtársai közül elsősorban dr. Leo Drzsics (Zagreb) és Branko Pavlovics (Zagreb) említendők. A kongresszuson 20 jugoszláv feladványszerző vett részt, nem számítva azt a néhány problémistát, aki az említett csapatversenyen vett részt és a kongresszus ülésén csak itt-ott jelent meg. A résztvevők zöme 22-én (csütörtökön) a kora délutáni órákban érkezett. Az egész társaság a (közvetlenül az Adria partján fekvő) „Metropole” szállóban volt kintünön elhelyezve és jól ellátva. A résztvevők költségeit az egyes alszövetségek (szlovén, szerb, horvát, boszniai, makedoniai) fedezték. (Carnagóra nem volt képviselve.) A kongresszus üléseire és rendezvényeire egy kultúrotthon két nagyterme, 2 demonstrációs tábla, kellő számú sakk-készlet, stb. állt rendelkezésre.

Az első ülés előtt, 4–5-ig, a résztvevők egymással való ismerkedése folyt vidám hangulatban. Kapusz, a szlovén sakk-szövetség főtitkárának megnyitó beszéde és az elnökség (N. Petrovics, P. Ivanics, B. Pavlovics és csekélyseggel) megválasztása után az első előadást szervezési kérdésekről R. Sostarics (Maribor) tartotta. (Ennek kuriózuma, hogy a szlovén nyelven megírt szöveget horvát nyelven olvasta fel tökéletesen folyamatosan.) Ezt az előadást másfélórás vita követte, majd én tartottam meg német nyelven „A véletlenmatt újabb irányai” című előadásomat, amelyben magyar szerzők 18 válogatott feladványa kísérletben mutattam be, hogy a magyar véletlenmatt-szerzés terén a felszabadulás utáni 10 év folyamán, milyen törekvések uralkodtak, milyen témák (várakozólépés halmozása, magyar-téma, két és fél lépéses, iker-megkejtéses feladványok, Rukhlisz-téma, szelektációs-játék, Fleck-téma) foglalkoztatták elsősorban a szerzőket. Az előadás, amelyet dr. Drzsics fordított horvátra, nagyon érdekelte a hallgatóságot, lévén annak nagyobb része elsősorban véletlenmatt szerző. A bemutatott feladványok

nagy tetszést arattak, néhányat meg is tapsoltak. Mindenesetre sikerült – legalább a fiatal szerzőkben – az iker-megkejtéses feladványok iránt előítéletből táplált ellenszenvet megszüntetni (Elismerték, hogy a bemutatott példákban tényleg „nincs mellékmegejtés”) – Vacsora után a szervezkedési vitát fejezték be és ezzel kapcsolatos választásokat ejtették meg.

Szeptember 23-án délelőtt 10–fél 12-ig 1. megkejtési verseny 18 résztvevővel, 12–2-ig 2. lépéses véletlenmatt témaverseny. Az előbbinek eredménye: 1. A. Popovszki (Skopje, Makedónia) 27 pont (100 százalékos), 59 perc; 2. Zs. Tomics (Pancevo, Vojvodina) 27 pont, 70 perc; 3. Z. Maszlar (Pilaticovics, Szerbia) 25 pont, 72 perc. Ezen eredmények jósága kitűnik, ha összehasonlítjuk a budapesti verseny eredményével és igazolja a jugoszláv fejtők köztudomású erejét. A véletlenmatt témaversenyen, amelynek elbírálására engem kértek fel: 1. S. Maszlar, 2. Z. Maszlar (mindkét fivér jelenleg főiskolai hallgató Ljubljában), 3. J. Tucakov (Szombor, Vajvodina), 4. C. Gavrilovics (T. Uzice). A helyezett feladványok ügyes dolgok (főleg a szöcskés 1. díjas), de – véleményem szerint – a budapesti verseny helyezett feladványai általában jobbakként. A délutáni ülésen a jugoszláv feladványszerzős történetével foglalkozó előadás hangzott el. – Az esti ülésen I. Szlavics (Oszjiek, Horvátország), „Modern kétlépéses véletlenmattokról” c. előadásában 8 válogatott problémát mutatott be, amely közül az első 5 magyar szerző (Kárpáti, Kárdos, Schneider, dr. Páros, Lindner–Zilahi) műve volt. Utolsónak szerepelt az előadó és V. Bartolovics (egy hallg., Zagreb) egy-társasszerzeménye (5-ös iker), amelyvel bizonyára fogunk találkozni valamely versenyjelentésben. N. Petrovics ismertette azután a francia–jugoszláv feladványmérkőzést, végül B. Pavlovics a „Nemzeti bajnokság szabályozásáról” tartott előadást. (Az első jugoszláv nemzeti bajnokság az 1945–55 időközt fogja felölelni.)

Szeptember 24-én délelőtt a 2. megkejtési verseny 15 résztvevővel (az 1. versenyéhez hasonló anyaggal) és egy direkt kétlépéses témaverseny került lebonyolításra. Az előbbiben 7 megkejtő érte el a 100 százalékos jelentő 25 pontot: 1. I. Szlavicsok 50 perc, 2. Z. Maszlar 70 perc, 3. D. Makuc (Ljubljana) 72 perc. A 2. lépéses témaversenyen különböző el-lensákos változatok bemutatása a lát-szólagos játékban (vagy megtévesztés-

ben) és a tényleges játékban (esetleg mindhárom helyen) volt a követelmény. Versenybíróul ismét engem kértek fel. Döntésem: 1. Z. Maszlar, 2. M. Tomosevics (Beograd), 3–4. S. Zlatics (Zagreb) és V. Bartolovics, 5–6. Bartolovics és S. Milenkovic (Beograd). – A délutáni ülésen a fiatal, igen tehetséges Bartolovics tartott előadást „Modern kétlépéses feladványok” címen 14 példa kíséretében. Ezt követte „Egy feladvány eszme fejlődése” című előadásom 23 feladvánnyal. (A f. év májusában Miskolcon tartott előadásom – lásd lapunk júliusi számában a 164. old. – kissé kurtitva.) P. Ivanics (Beograd) a jugoszláv feladvány-irodalomról beszélt, majd B. Pavlovics terjesztette elő a kongresszusi határozatok végleges szövegét. E sorok írójának és az elnöknek zárószavaival zárult a kongresszus, miután az elnökség úgy döntött, hogy néhány tervezett előadásról lemond, és így a vasárnap délelőtt a résztvevők részére szabad legyen. Az eléggé zsúfolt kongresszusi műsor ugyan-is meglehetősen kevés szabad időt hagyott a résztvevőknek a portorozsi és pirani strandfürdők, a kellemes tengerparti séták, gyönyörű táj élvezetére, noha a kellemes nyári idő, állandó tiszta kék ég igen csábítóan hatott.

Szombaton, 24-én este a portorozsi „Hotel Palace” luxus szálloda óriási, pazar éttermében folyt le a nemzetközi csapatverseny ünnepélyes díjkiosztása, amelyen a problémistákról is megemlékeztek. Ötveneged órán át 600.000 dinár értékű díjat osztottak ki. (A bécsi „Hit-zing” csapatát, az első díj nyertesét meglepő ünnepélyesen részesítették. Úgy éreztem, nagy kár volt, hogy a magyar csapat nem indult... Nagy ovációt kapott a jó helyezést elért „Háborús vakok” csapata is, amelynek tagjai speciális sakkablakon, tapogatódzsá játszottak.) Szeptember 25-én (vasárnap) délután külön autóbusz szállította a kongresszus résztvevőit Divacsára (útközben a beograd-i jugoszláv–nyugatnémet labdarúgó-mérkőzést közvetítette a rádió), ahol a Simplon-expresszre szállva folytatták útjukat ki-kí a maga otthona felé.

A kongresszus mindvégig igen barátságos légkörben, lelkes hangulatban folyt le. Egy csomó igen szimpatikus, a sakkfeladványért rajongó emberrel ismerkedtem meg. Hogy ez a rajongás meddig megy, arra nézve talán elég megemlíteni a fiatal maribori feladványszerző, R. Sostarics esetét, aki a Mariborban 140 sok-szorosított példányban megjelenő havi